

POLITIKATUDOMÁNY MA

Államvizsga kérdések

1. Ismertesse a transznacionális vállalatok, valamint a kormányzatok változó kapcsolatát a globalizáció folyamatában! Jellemezze a pénzügyi globalizáció területeit, a nemzetgazdaságokra kifejtett hatását!

Irodalom:

Gilpin, Robert: Nemzetközi politikai gazdaságtan: A nemzetközi gazdasági rend értelmezése, Budapest, 2004.

2. A nemzetközi viszonyok elméletének születése, jellemzői, irányzatai és paradigmái

Irodalom:

Mingst, Karen: A nemzetközi kapcsolatok alapjai. Napvilág Kiadó, Budapest, 2011. Robert Jackson – Georg Sorensen: Introduction to International Relations: Theories and Approaches. Oxford University Press, Oxford, 2013. Stephen M. Walt: "International Relations: One World, Many Theories". In: Karen Mingst - Jack L. Snyder (eds.): Essential Readings in World Politics. W.W. Norton, 2004, pp. 4-11.

3. Hasonlítsa össze az államfői funkciót az USA, Franciaország és Magyarország példáin keresztül!

Irodalom:

A megadott könyvekből az USA-ra, Franciaországra és Magyarországra vonatkozó fejezetek:

Almond, G.A. – Powell, G.B.: Összehasonlító politológia. Osiris, 2005.

Gulyás Gyula – Jenei György: Összehasonlító közpolitika, Aula, Budapest, 2002.

Gajduschek György - Hajnal György: Közpolitika. A gyakorlat elmélete és az elmélet gyakorlata. HVG-ORAC, Budapest, 2010.

4. Foglalja össze a politikai kommunikáció nyilvánosságdialógus- és „mediatikus” modelljeinek lényegét, mutassa be a szereplőket és relációkat.

Irodalom:

Mazzoleni, Gianpietro (2002): Politikai kommunikáció. Budapest: Osiris Kiadó. pp. 13–30.

Sartori, Giovanni (1999): Demokrácia. Budapest: Osiris Kiadó. pp. 51–65.

Bretton, Philippe (2000): A manipulált beszéd. Budapest: Helikon Kiadó. pp. 36–48.

5. Foglalja össze a globalizációval kapcsolatos elméletek közötti vita lényegét!

Irodalom:

Szabó Gábor (2010): Szétszakadó világunk. A globalizáció emberi jogi kockázatai. Pécs: Publikon Kiadó. I. fejezet.

Egedy Gergely (2011): Bevezetés a nemzetközi kapcsolatok elméletébe. 2., átdolgozott kiadás, Budapest: HVG Orac.

Tarrósy István (2006): A globális világrend és az Észak–Dél konfliktus. Politikatudományi Szemle. Vol. 15, No. 2-3, pp. 169–188.

6. Ismertesse a politikai marketing jelentését, részeit és elemeit!

Irodalom:

Mihályffy Zsuzsanna (2009): Politikai kampánykommunikáció elméletben és gyakorlatban. L'Harmattan Kiadó, Budapest.

Merkovity Norbert (2008): Politikai kommunikáció és politikai marketing. Politikatudományi Szemle XVII/4. 77–100.

Merkovity Norbert (2023): Kommunikáció, média és a politika. Online: https://eta.bibl.u-szeged.hu/5902/1/Kommunik%C3%A1ci%C3%B3%20m%C3%A9dia%20%C3%A9s%20a%20politika_jegyzet_MerkovityN.pdf

7. Hasonlítsa össze a parlamentáris, a prezidenciális és a félpreszidenciális kormányzati rendszerekben a kormány döntéshozatali mechanizmusát!

Irodalom:

Lőrincz, Lajos (szerk.): Közigazgatás az Európai Unió tagállamaiban. Összehasonlító közigazgatás, Budapest, Unió. 2006.

Gulyás Gyula – Jenei György: Összehasonlító közpolitika, Aula, Budapest, 2002.

Gajduschek György - Hajnal György: Közpolitika. A gyakorlat elmélete és az elmélet gyakorlata. HVG-ORAC, Budapest, 2010.

Vadál Idikó: A kormányzati döntések konzultációs mechanizmusai. Complex Kiadó, Budapest, 2011.

8. Vázzon a kormányzati konzultatív mechanizmus résztvevőit és jogosítványait!

Irodalom:

Lőrincz, Lajos (szerk.): Közigazgatás az Európai Unió tagállamaiban. Összehasonlító közigazgatás, Budapest, Unió. 2006.

Vadál Idikó: A kormányzati döntések konzultációs mechanizmusai. Complex Kiadó, Budapest, 2011.

9. Mutassa be röviden a választási rendszerek típusait, majd elemezze a hatályos magyar országgyűlési választási rendszert, kitérve az 1990 és 2010 között alkalmazott és a 2014 óta használt rendszer összehasonlítására és a problematikus elemekre.

Irodalom:

Biró Péter – Sziklai Balázs – Kóczy Á. László (2012): *Választóközetek igazságosan? Közgazdasági Szemle, LIX. évf., 2012. november. pp. 1165 – 1186.*

Szigeti Péter. *A magyar választási rendszer átalakítása: összehasonlító perspektívában.* (2014) JOGTUDOMÁNYI KÖZLÖNY, 2014 február. 82-92

Vörös, Zoltán: *Választóközetek: Manipuláció vagy természetes aránytalanság? In: Csefkó, Ferenc; Horváth, Csaba (szerk.) Választások Magyarországon 2014 Pécs, Magyarország: PTE ÁJK (2015). 38-52.*

10. Jellemezze az EU szakpolitikáinak működését a közös kül- és biztonságpolitika és a közös agrárpolitika összehasonlításának segítségével!

Irodalom:

Bevezetés az Európai Unió politikáiba. (szerk.) Kende – Szűcs. Osiris Kiadó, 2015.

Fordulóponton az EU közös agrárpolitika? Dilemmák, lehetséges válaszok a felülvizsgálat előtt. Szerk.: Halmai Péter, Bp. 2007.

Az Európai Unió közös politikái (szerk. Kengyel Ákos). Akadémiai Kiadó, Bp., 2010.

Törő Csaba[1]: Az Európai Unió közös kül- és biztonságpolitikájának főbb megkülönböztető ismérvei az uniós jog- és intézményi rendben (IAS, 2018/2., 105-120. o.)

11. Mutassa be röviden a politikai kultúra magyarországi jellemzőit. Válaszában térjen ki a fogalom kialakulására, illetve a magyar politikai szocializáció sajátosságaira.

Irodalom:

Kurtán Sándor: Politikai kultúra. In: Gallai Sándor – Török Gábor (szerk.): Politika és politikatudomány. Budapest, Aula Kiadó. 148–157. 2003.

Szabó Ildikó – Falus Katalin: Politikai szocializáció közép-európai módra. A magyar sajátosságok. Magyar Pedagógia. 100. évf. 4. sz. 383–400. 2000. Elérhető: http://www.magyarpedagogia.hu/document/Szabo_MP1004.pdf

12. A területi kormányzás főbb elméletei, és fejlődési trendjei

Irodalom:

Pálné Kovács Ilona: A középszintű kormányzás helyzete és perspektívái Magyarországon. Dialóg Campus-NKE, 2019

13. Mutassa be röviden a választási rendszerek típusait, majd elemezze a hatályos magyar országgyűlési választási rendszert, kitérve az 1990 és 2010 között alkalmazott és a 2014 óta használt rendszer összehasonlítására és a problematikus elemekre.

Irodalom:

Biró Péter – Sziklai Balázs – Kóczy Á. László (2012): *Választóközvetek igazságosan? Közgazdasági Szemle, LIX. évf., 2012. november. pp. 1165 – 1186.*

Szigeti Péter. *A magyar választási rendszer átalakítása: összehasonlító perspektívában. (2014) JOGTUDOMÁNYI KÖZLÖNY, 2014 február. 82-92*

Vörös, Zoltán: *Választóközvetek: Manipuláció vagy természetes aránytalanság? In: Csefkó, Ferenc; Horváth, Csaba (szerk.) Választások Magyarországon 2014 Pécs, Magyarország: PTE ÁJK (2015). 38-52.*

14. Mutassa be Magyarország útját a NATO-ba, térjen ki a nyugat-európai és amerikai álláspontokra, majd röviden elemezze a magyar hadsereg nemzetközi szerepvállalásait a rendszerváltás óta.

Irodalom:

Dankó Attila. *A Magyar Köztársaság biztonságpolitikai környezetének változásai. In: Hadtudomány, 2004/3.*

Gyarmati István: *A magyar hadsereg átalakulása és helyzete 1988 és 2008 között. In: Magyarország évszázadkönyve 1988-2008, Budapest, 2009.*

Kecskés D. Gusztáv: *Brüsszelből tekintve - Titkos NATO-jelentések az átalakuló Kelet-Európáról, 1988-1991. Budapest, 2018, MTA. Érintett fejezetek.*

Nagy László: *A „visegrádi” országok biztonsági koncepciói. In: Új Honvédségi szemle, 1999/1.*

Tálas Péter: *Afganisztán: az eddigiek és a hogyan tovább. Nemzet és Biztonság, 2010. október, 77-86.*

15. Jellemezze a magyar társadalom politikai integrációjának változását és annak szerkezeti sajátosságait.

Irodalom:

Szabó Andrea (2015): *A választók (12. fejezet) In Körösényi András (szerk.): Magyar politikai rendszer - negyedszázad után. Budapest: Társadalomtudományi Kutatóközpont – Politikatudományi Intézet*

Szabó Andrea – Gerő Márton: *A magyar társadalom politikai integrációja. In Kovách Imre (szerk): Mobilitás és integráció a magyar társadalomban. Budapest: Társadalomtudományi Kutatóközpont – Argumentum, pp. 89- 126.*

Mészáros József – Pintér József – Ragács Attila – Syi (2022): *Kilenc választás Magyarországon: a centrális erőter alakulása. In Kolosi Tamás – Szelényi Iván – Tóth István György (szerk): Társadalmi Riport 2022. Budapest: TÁRKI, pp. 389- 414*

16. A jó kormányzás paradigma jellemzői és mérési lehetőségei

Irodalom:

Kaiser Tamás szerk. 2019: A modern kormányzás koncepcionális és közpolitikai keretei (NKE, Dialóg Campus, Budapest)

Pálné Kovács Ilona: Jó kormányzás és decentralizáció. Székfoglaló előadások a Magyar Tudományos Akadémián, Budapest, 2015

17. Ismertesse a regionális integrációs célkitűzéseket és azok szerepét Közép-Európában a birodalmak széthullásától napjainkig, jellemezze a Visegrádi Együttműködést, valamint a Három Tenger Kezdeményezést a transzatlanti integráció háttérében

Irodalom:

Probáld, Ferenc - Szabó Pál: Európa térszerkezetének modelljei In.: Dövényi Z.–Schweitzer F. (szerk.): A földrajz dimenziói. MTA Földrajztudományi Kutatóintézet, Budapest, 2005. 159-170.o

Zurzenko, T. (2009), Az emlékezet geopolitikája [Geopolitics of Memory], Eurozine

Schmidt, Andrea, Friends forever? The Role of the Visegrad Group and European Integration, Politics in Central Europe, 12(3), pp. 113-140.

Laurrelle, M. and Rivera, E. (2019), Imagined Geographies of Central and Eastern Europe, The Concept of Intermarium, IERES Occasional Papers, no. 1, March